

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีได้ขยายออกไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพและก้าวทันเหตุการณ์ การให้การศึกษาแก่บุคคลจึงเข้ามามีบทบาทและเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการศึกษาจะช่วยให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทั้งในด้านความรู้ ความคิด สติปัญญา และจิตใจ

หนังสือเป็นอุปกรณ์สำคัญยิ่งในการให้การศึกษา เพราะหนังสือมีส่วนช่วยเสริมสร้างความรู้ ความคิดและวิจารณ์ญาณให้แก่บุคคล จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ในพิธีเปิดงานปีหนังสือแห่งชาติและงานแสดงการพิมพ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 ตอนหนึ่งว่า "...หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิดวิทยาการทุกด้านทุกอย่างซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่าน หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งที่ค่าและมีประโยชน์มากจนประเมินมิได้ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์..." (วารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาสหประชาชาติ 2520: 1) การอ่านหนังสือจึงนับได้ว่าเป็นกลวิธีของการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับกันว่าดีที่สุดวิธีหนึ่งและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในอารยประเทศด้วยความเชื่อมั่นว่า "การอ่าน คือการมีชีวิต" (READING IS LIVING) เพราะการอ่านหนังสือเป็นบ่อเกิดของความรู้ ความคิด สติปัญญา และมีคุณค่าอย่างมากมายต่อวิถีทางดำเนินชีวิต

การที่จะให้เกิดนิสัยรักการอ่านจำเป็นจะต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก เพราะความสามารถในการอ่านนั้นมิใช่สิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด แต่จะต้องมีการฝึกฝนกันเป็นเวลานาน ถ้าไม่ได้เริ่มต้นให้เด็กรักการอ่านหนังสือตั้งแต่อายุน้อยแล้วก็หวังได้ยากว่า เด็กจะเห็นความสำคัญของหนังสือในภายหลัง (Nichols, 1971: 290-294) เด็กวัย 8-15 ปี เป็นเด็กที่อยู่ในวัยที่มีความสำคัญในการพัฒนาความสนใจในการอ่าน การสร้างรสนิยมในการอ่านและการสร้างพื้นฐานให้เด็กรักการอ่านซึ่งจะคงอยู่ตลอดไปในชีวิตนี้ ระยะนี้จึงเป็นระยะที่เหมาะสมที่จะช่วยพัฒนา

ทัศนคติของเด็กในการใช้เวลาว่าง และการแสวงหาความรู้โดยการอ่าน (Schoneill 1962: 192)

สตรีกแลนค์ (Strickland) กล่าวถึงการอ่านว่า การอ่านจากตำราเรียนไม่เป็นการเพียงพอที่จะให้เด็กเป็นนักอ่านที่แท้จริง เด็กจะต้องอ่านมากยิ่งขึ้นกว่าตำราเรียนเพื่อที่จะได้อ่านได้เร็วขึ้น มีทักษะในการอ่านและได้รับความพอใจจากการอ่าน เด็กควรได้รับการกระตุ้นให้อ่านหนังสืออย่างกว้างขวางซึ่งตรงกับความสนใจและระดับความสามารถ ในการอ่านอย่างกว้างขวางเช่นนี้จะทำให้เด็กได้รับการฝึกฝน ความพอใจและความสนุกสนานจากการอ่าน และคิดว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต (Strickland 1969: 244) การให้เด็กอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม หลาย ๆ ประเภทที่เหมาะสมกับวัย ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ เป็นหนังสือที่คมีสาระก็จะทำให้เด็กพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจได้อย่างรวดเร็วยิ่งกว่าการสอนโดยตรงเสียอีก แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กอ่านหนังสือที่ไม่ดี เนื้อหาสาระไม่เหมาะสมกับเด็กก็จะไม่ช่วยพัฒนาในด้านใดเลย กลับมีผลเสียต่อจิตใจของเด็กอีกด้วย ดังนั้นจึงต้องมีการพิจารณาเนื้อหาสาระของหนังสือที่เด็กอ่านและฝึกฝนให้เด็กรู้จักเลือกหนังสืออ่าน

โรงเรียนมีความสำคัญยิ่งในการสร้างนิสัยการอ่านหนังสือของเด็ก เพราะเป็นสถานที่แห่งแรกที่เด็กจะได้รู้จักหนังสือ เด็กจะได้เรียนรู้จากโรงเรียนว่า หนังสือจะให้อะไรแก่ตนบ้าง แต่การอ่านหนังสือที่ถูกต่อนั้นจะเริ่มจากบ้าน ในบ้านถ้าผู้ปกครองเป็นคนอ่านหนังสือและมีหนังสือในบ้าน เด็กก็จะเป็นผู้อ่านหนังสือไปด้วยโดยอัตโนมัติ (แมนมาส ซวลิต 2509: 32) ครูเป็นอีกบุคคลหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อการอ่านหนังสือของเด็ก ครูจำเป็นต้องรู้ว่าหนังสืออะไรบ้างสามารถตัดสินคุณภาพของหนังสือ รู้จักใช้หนังสือ แนะนำ ส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ

เมื่อพิจารณาจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จะพบว่าหลักสูตรได้กำหนดให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่าน และใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ จากแหล่งความรู้อื่น ๆ ดังนั้นทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ผลิตสื่อการเรียนประเภทหนังสือหลายประเภท และเป็นจำนวนมากเพื่อตอบสนองความต้องการของครูและนักเรียนที่มีความต้องการหนังสือเหล่านี้ ซึ่งอาจแบ่งหนังสือตามการผลิตสื่อการเรียนได้ดังนี้

1. หนังสือแบบเรียน (TEXTBOOK , LESSON TEXT) คือหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้สำหรับการเรียน มีสาระตรงตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรอย่างถูกต้อง

อาจมีลักษณะเป็นเล่ม เป็นแผ่น หรือเป็นชุดก็ได้ หนึ่งหนังสือแบบเรียนอาจมีชื่อเรียกต่างกันดังนี้
แบบเรียน แบบสอนอ่าน หนังสืออ่าน หนังสือประกอบการเรียน

2. หนังสือเสริมประสบการณ์ (SUPPLEMENTARY BOOK) คือหนังสือที่กระทรวง
ศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้ แต่มิได้กำหนดให้เป็นหนังสือเรียน หนังสือประเภทนี้
โรงเรียนควรจัดหาไว้บริการครูและนักเรียนในโรงเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ในแง่ของการ
ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษา การ
เสริมสร้างทักษะและนิสัยรักการอ่าน การเพิ่มพูนความรู้ เข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ตามหลักสูตร
ให้กว้างขวางขึ้น

สำหรับหนังสือเสริมประสบการณ์ที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้จัดทำหรือกำหนดขึ้น
โดยจำแนกประเภท มีดังนี้

2.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติม คือ หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตรสำหรับให้นักเรียน
อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการ
อ่านของแต่ละคน หนังสือประเภทนี้เคยเรียกว่า หนังสืออ่านประกอบ

2.2 หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เน้น
ไปในทางที่ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจจะเป็น
หนังสือสารคดี นวนิยาย ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้
ความรู้ มีคติและมีสาระประโยชน์

2.3 หนังสืออ่านนอกเวลา คือ หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ใน
การเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรนอกเหนือจากหนังสือเรียน สำหรับให้นักเรียนอ่าน
นอกเวลาเรียน โดยถือว่ากิจกรรมการเรียนเกี่ยวกับหนังสือนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตาม
หลักสูตร

2.4 หนังสืออุเทศ คือ หนังสือสำหรับใช้ค้นคว้าอ้างอิงเกี่ยวกับการเรียน
การเรียบเรียงหนังสือประเภทนี้เป็นเชิงวิชาการ

หนังสือเสริมประสบการณ์ทั้งหมดที่กรมวิชาการจัดทำนี้ เมื่อจัดทำและจัดพิมพ์
เป็นรูปเล่มแล้ว ในการพิมพ์ครั้งแรกสำหรับหนังสือในระดับประถมศึกษาจะจัดพิมพ์ชื่อเรื่องละ
45,000 เล่ม แจกไปยังห้องสมุดโรงเรียนทั่วประเทศ สำหรับให้นักเรียนอ่านและเป็นตัวอย่าง
ให้ทางโรงเรียนสั่งซื้อต่อไป ส่วนหนังสือสำหรับเด็กที่เอกชนจัดทำขึ้นนั้นจัดอยู่ในหนังสือ

เสริมประสบการณ์เช่นเดียวกัน บางเล่มอาจจัดเข้าอยู่ในประเภทหนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือหนังสือส่งเสริมการอ่าน หนังสือเหล่านี้เอกชนจัดพิมพ์จำหน่ายโดยไม่ต้องผ่านการตรวจและอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ หัวหน้าสถานศึกษาสามารถพิจารณาเลือกใช้ได้ ตามความเหมาะสม แต่โรงเรียนจะบังคับให้นักเรียนซื้อไม่ได้ (จินตนา ไบกาชฎี 2520: 20-21) เมื่อเป็นเช่นนี้ หนังสือต่าง ๆ ที่ไม่ใช่หนังสือเรียนจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องจัดหาให้นักเรียนอ่าน ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูและทางโรงเรียนที่จะจัดหาหนังสือให้เหมาะสมไว้ตามห้องสมุดหรือตามมุมหนังสือในห้องเรียน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนอ่านและเป็นการส่งเสริมการศึกษาหาความรู้

ส่วนในด้านการอ่านหนังสือนั้น ก่องแก้ว เจริญอักษร ได้ให้ความเห็นว่า ครูควรสนับสนุนการอ่านหนังสือของเด็กด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กมีเวลาเลือกหนังสือได้ตามความพอใจในขอบเขตวิชาที่เกี่ยวข้องกันได้ ไม่ใช่กำหนดให้อ่านเฉพาะตำราหรือหนังสือตามหลักสูตรวางไว้เท่านั้น (ก่องแก้ว เจริญอักษร 2517: 42) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสำคัญของการจัดการศึกษาปัจจุบันโดยเฉพาะระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีแนวในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสนใจที่ตัวนักเรียน มุ่งฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ตลอดจนให้รู้จักนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เนื้อหาแต่ละบทเรียนจะไม่มียึดตามแบบเรียน แต่จะยืดหยุ่นได้ตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่น และความสนใจของผู้เรียน (สุมิตร คุณานุกร 2520: 27) โดยครูจะเป็นเพียงผู้คอยให้แนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม เน้นการจัดกิจกรรมด้านอื่น ๆ ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น ดังนั้นครูจะสนใจโดยยึดถือความรู้จากแบบเรียนเป็นมาตรฐานย่อมไม่เพียงพอ (จินตนา ไบกาชฎี 2520: 21-22) การเรียนการสอนที่จะให้นักเรียนได้รับความรู้ มีสติปัญญา แยกฉาน นักเรียนควรจะได้เรียนรู้จากหนังสือต่าง ๆ หลาย ๆ เล่ม และหลาย ๆ ประเภท การกำหนดให้นักเรียนเรียนหนังสือแบบเรียนเพียงเล่มเดียว เรียนรู้ด้วยการท่องจำเพียงอย่างเดียวเป็นสิ่งที่ล้าสมัย ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลสมบูรณ์ตามความคาดหวังของหลักสูตร (ทรงศนียา กัลยาณมิตร 2517: 46)

เนื่องจากนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบันต้องการให้มีแบบเรียนน้อยเล่ม ซึ่งหนังสือแบบเรียนที่มีอยู่ในระดับประถมศึกษา มีเนื้อหาวิชายังไม่มากนัก ไม่จำเป็นต้องมีหนังสือเรียนทุกกลุ่มวิชา เช่น ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 นั้น มีเฉพาะหนังสือเรียนในกลุ่มทักษะ คือ วิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ ในกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ไม่มีหนังสือเรียน

แต่มีสื่อการเรียนอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ แผนการสอน แผ่นภาพ หนังสือเสริมประสบการณ์ เป็นต้น ส่วนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 หนังสือเรียนที่จัดทำขึ้นจัดทำในลักษณะหนังสืออ่านเพิ่มเติม คือเลือกเนื้อหาสาระหลักสูตรเฉพาะบางเรื่องมาขยายให้รายละเอียด เนื้อหาของหนังสือจึงไม่ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร จากปัญหานี้จึงทำให้มีการเรียกร้องของครูผู้สอน และทางโรงเรียนว่าไม่มีรายละเอียดเนื้อหาพอที่จะสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ (สุภรณ์ สภาพงศ์ 2529: 66-68) กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ดำเนินการแก้ปัญหา โดยพยายามคงหลักการเดิมไว้คือ พยายามให้มีหนังสือเรียนน้อยที่สุด แล้วจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยเฉพาะใช้ชื่อว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม หรืออาจเป็นหนังสืออื่นที่จะใช้เสริมความรู้ได้ เช่น หนังสือที่เอกชนจัดทำและพิมพ์จำหน่ายอยู่แล้ว หรือหนังสือส่งเสริมการอ่านบางเล่มของกระทรวงศึกษาธิการก็สามารถใช้แทนหนังสืออ่านเพิ่มเติมได้ หนังสือเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้ครบตามหลักสูตร อีกทั้งยังช่วยเพิ่มความเพลิดเพลิน เกิดนิสัยรักการอ่าน และรู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากการอ่านหนังสือของนักเรียน ในด้านครูผู้สอนหนังสือเหล่านี้จะช่วยครูเพื่อใช้เสริมสาระความรู้บางเรื่องที่เลือกมาจากรายละเอียดเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้นในการเรียนการสอนปัจจุบัน เพราะหนังสือดังกล่าวย่อมมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และทักษะที่ดีแก่ผู้อ่าน อีกทั้งในการเรียนการสอนนั้นถ้าครูได้อ้างถึงหนังสือต่าง ๆ ที่สามารถใช้ประกอบการเรียนด้วยย่อมทำให้นักเรียนสนใจและสนุก กระจายใคร่จะอ่านประกอบ บทเรียนคือนักเรียนที่ไม่มีผู้แนะนำหนังสือให้ (Farant, 1974: 734) ดังนั้นครูจึงต้องพิจารณาคัดเลือกหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านก่อนนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน หรือก่อนที่จะแนะนำให้นักเรียนได้อ่าน ททัย หัตยาภิรมย์ ได้ให้ความเห็นว่า ก่อนที่หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ (หนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่าน) จะไปถึงมือเด็กนั้นควรจะต้องมีการวิเคราะห์วิจัยก่อน เพราะผลจากการวิเคราะห์จะบอกได้ว่า หนังสือเล่มนั้นเหมาะสมที่จะใช้ประกอบการเรียนหรือไม่ (ททัย หัตยาภิรมย์ 2521: 85) ซึ่ง รณพ ประวัติงาม เสนอแนะว่า การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นสิ่งที่ควรทำ ทั้งนี้เพราะหนังสือแต่ละเล่มย่อมสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ครบทุกข้อไม่ได้ บางเล่มอาจสนองจุดประสงค์เดียว บางเล่มอาจสนองหลายจุดประสงค์ (รณพ ประวัติงาม 2524: 77)

ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการที่จะศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และเนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีเป็นจำนวนมาก ประกอบกับนักเรียนระดับชั้นนี้มีความสามารถและทักษะในการอ่านได้ดี และนักเรียนมีความจำเป็นต้องอ่านหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง เพื่อการเตรียมตัวในการศึกษาต่อไปในระดับชั้นมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงคิดทำการวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เพื่อศึกษาถึงเนื้อหาของหนังสือดังกล่าวแต่ละเล่มว่าสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรข้อใดบ้าง และมีเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรครบทุกกลุ่มประสบการณ์หรือไม่ ควรเพิ่มเติมในกลุ่มประสบการณ์ใดบ้าง เพื่อช่วยเหลือครูและนักเรียนให้ได้อ่านหนังสือตรงตามหลักสูตร และเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านที่กระทรวงศึกษาธิการแจกและจำหน่ายให้แก่ห้องสมุดโรงเรียนตามโครงการจัดตั้งห้องสมุดโรงเรียนมาตรฐาน และหนังสือที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดพิมพ์ขึ้นใน พ.ศ. 2522-2530 โดยคัดเลือกเฉพาะหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 150 ชื่อเรื่อง โดยแบ่งเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมจำนวน 75 ชื่อเรื่อง และหนังสือส่งเสริมการอ่านจำนวน 75 ชื่อเรื่อง

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ตารางวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้ผ่านการตรวจแก้ไข

ปรับปรุงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จึงถือได้ว่าเป็นตารางที่เชื่อถือได้

2. ผู้วิจัยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในสมุทประจําชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 (ป.02/5 และ ป.02/6) ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่าน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การจำแนกรายละเอียดเนื้อหาของหนังสือแต่ละเล่มตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6

หนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้ แต่มิได้กำหนดให้เป็นหนังสือเรียน หนังสือเหล่านี้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกหนังสือสำหรับเด็กของ ฌรงค์ ทองปาน (2526: 80) ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวได้แก่ ขนาดของหนังสือเท่ากับหนังสือของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ความหนาของหนังสือไม่ควรเกิน 40 หน้า ขนาดของตัวอักษรเล็กลงได้แต่ต้องไม่เล็กกว่าตัวพิมพ์ธรรมดา ขนาดของภาพเล็กลง สีสิ้นของภาพใช้สีกลมกลืนและมีความเป็นจริงตามธรรมชาติ เรื่องที่เขียนควรเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับคนมากขึ้น เขียนได้ทั้งแบบสนทนา ร้อยแก้วหรือร้อยกรอง และควรสอดแทรกคุณธรรมที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็ก ส่วนคำที่ใช้ให้มีความยากง่ายเท่ากับหนังสือแบบเรียน และในกรอบของมวลประสบการณ์ที่ผู้เขียนจะจัดให้แก่เด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในสมุทประจําชั้นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 (ป.02/5 และ ป.02/6) ซึ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ดังกล่าวถือเป็นจุดประสงค์สำคัญที่กำหนดรายละเอียดเชิงพฤติกรรมสามารถใช้ในการวัดผลได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแหล่งรวบรวมหนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

2. เป็นแนวทางให้ครู บรรณารักษ์ ผู้ปกครอง ได้พิจารณาเลือกซื้อและจัดหาหนังสือได้อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียน

3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการแต่ง การผลิต และกำหนดหนังสืออ่านเพิ่มเติม และหนังสือส่งเสริมการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 สำหรับผู้แต่งหนังสือ สำนักพิมพ์ และกระทรวงศึกษาธิการ